

[Poul Møller.]

gerning at sætte årsskiftet som yderste skæringsdag for de sidst vedtagne foranstaltninger.

Jeg beklager, at den stædighed, som socialdemokratiet lagde for dagen ved sit syn på opsparingsfremmende foranstaltninger, medførte, at hele dette apparat blev mere indviklet, end det burde være blevet. Socialdemokratiet har jo ikke i tidernes løb været så forfærdelig bange for at forøge beskatningen med progressive satser i den øverste ende, men nu, hvor det gjaldt om at give opsparingsfremmende foranstaltninger, var man så bange for, at det skulle komme de progressivt beskattede til gode med nogle kroner mere end de ikke-progressivt beskattede, at det absolut ikke måtte gå på den måde, som det hidtil var gået, og man skulle derfor finde en anden ordning — det blev den såkaldte 21 pct.s præmiering og skattepræmiering — i stedet for at skære toppen af indkomsten.

Her er der altså grund til at sukke. Mit hjerte brister dog ikke af den grund, for jeg tror trods alt, at det er et væsentligt fremskridt, vi har opnået derved, at det faktisk lader sig gøre for hver familie at spare 2.500 kr. op ved skattebegunstigelse, hvor det i fjor kun var 1.000 kr. for hver familie. Jeg mener tillige, at det er en væsentlig foidel, at den indeksregulerede alderdomsopsparing er blevet forbedret. Det er klart, at den lige vej til at opnå balance mellem forbruget i samfundet og opsparringen i samfundet, for derigennem at opnå et lavere renteniveau og forbedre vor valutabeholdning, er og bliver at få det enkelte menneske, borgeren, til at spare mere og bruge mindre. Desto mere energisk vi vil anvende denne vej, desto mere fritages vi for alle de øvrige finanspolitiske spekulationer og overvejelser og kriseindgreb og alt muligt andet, som man kan være bekymret over.

Men som jeg nævnte, afhænger resultatet af vort økonomiske forlig på kort sigt ikke alene af opsparringen, men også af regeringens udgiftspolitik. Efterhånden som statsfinanserne og i det hele taget de offentlige finanser beslaglægger op imod 30 pct. af nationalproduktet, så kan de naturligvis — og det er da også det, der ligger til grund for hele den finanspolitiske teori — påvirke

samfundsøkonomien på en lang række områder. Stiger regeringens og statens forbrug, er det næppe muligt at standse en tilsvarende stigning i det private forbrug, fordi disse penge går ud af statsfinanserne, ud til borgerne og naturligvis bliver omsat i et øget forbrug.

Det statsbudget, som den højtærede finansminister har forelagt, og som jeg ikke skal gennemgå i enkeltheder, kommer jo på tirsdag — som det ærede medlem hr. K. B. Andersen så rigtigt sagde: på fandens fødselsdag — til behandling her i tinget, og så vil det ærede medlem hr. Thestrup give sine og den konservative folketingsgruppes kommentarer til det. Men det, jeg kan sige her om den samfundsøkonomiske virkning af den udgiftspolitik, regeringen har lagt op til, er, at trods det, at man har frigjort budgettet for omkring 300 mill. kr. af de landbrugstilskud, man tidligere har ydet, er der på andre udgiftskonti en stigning på 1.366 mill. kr. eller en stigning på ca. 15 pct.

Med en udgiftsstigning på 1.300-1.400 mill. kr. på statsbudgettet må vi have lov til at stille spørgsmålet: kan man forvente en almindelig forbrugsnedgang i samfundet, og kan man fastholde den samfundsøkonomiske balance, når en sådan forbrugsstigning fra statens side finder sted? Jeg tror ikke, det går an. Staten må ikke, som man gjorde i 1961-62, på ny føre an i forbrugsstigningen. Den spareparole, der gælder over for borgerne, må først og fremmest gælde staten.

Jeg ved vel, at det ærede medlem hr. K. B. Andersen i dag som tidligere giver udtryk for, at i en periode med høj levestandard må vi også være i stand til at opfylde de krav, der stilles til os om skoler, veje, trafikmidler og mange andre ting; men jeg advarer imod betragtningen, hvis man da ikke vil standse de producerende erhverv, begrænse deres mulighed for at skabe en eksport, der kan finansiere de offentlige anlægsudgifter. Vi kan ikke, selv om der tilsyneladende er gode tider i Danmark, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen så rigtigt sagde, skubbe de økonomiske love fra os; de gælder også her. Vil staten sætte mere i gang, vil staten give mere ud, og vil staten anvende mere arbejdskraft snart på dette, snart på hint område,